יתרן לאחר מתן תורה הוה. ות"ל לא נפורה אמת משה לא בלה אלא לאחר מתן תורה ומיקמי על הא דאמרינן בפ' הבא על יבמתו (יבמות דף סב.) ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה על ידו וקתביב פירש מן האמה ומאי קאמר הא לא היתה נפורה עמו וי"ל שהקב"ה נתן לב לפרוש מן האמה ולמ"ד קודם מתן תורה בא קניין מה שאמר משה אל יתרו והודעתי את חוקי האלהים ואת תורותיו הא עדיין לא ניתנה תורה ועוד קשיא מה שפי' רש"י בפרשה יתרו שלא היה לו למשה שהות לשפוט ישראל עד מחרת יום הכפורים וגרלה דכל אותה פרשה דאמונה דיתרו נאמרה קודם מתן תורה אבל סוף הפרשה ודאי לא נאמרה עד לאחר מתן תורה אלא אגב שמספר ביאת חותנו מספר כל עניינו עד שחזר לארצו ואפילו למ"ד לאחר מתן תורה בא קיק למה נכתבה פרשה זו לכאן וא"ל דלפי שספר בביאת עמלק שהרע לישראל דאמונה מספר נמי מעשה יתרו שהטיב לישראל דאמונה מעלה תשובה שנתן להם: **רבי** יוחנן אמר גבול יש לה פחות מבת ג' נעקרת. ולישנא למיתם לרביעה וקמ"ל לטעמיה דמתני' דתנן מעמידין והיא דלעקרן מהם בהמה לקרבן ולישנא דרבנן קאמר דאילו ר"מ לפי' בבת שתים חייב לרביעה דהא פרה בת שתים וחייב לרביעה ותו דקתני וכן היה ר"מ פוסל בכל הקרבנות דמשמע אפילו בני שנה וא"ל לרבי יוחנן היכי שרי ליקח לקרבן פחותה מבת שלש שנים ניחוש דלמא רבעוה לאמה כשהיא מעוברת והיא וולדה נרבעו י"ל דר' יוחנן לטעמיה דאמר בפ' הערל (יבמות פח. וש"נ) עובר לא יהיה אמו: **פרה** וחמור בת שלש שנים ודאי לכהן. פי' דקודם שלש ודאי לא ילדה ויש לתמוה הא מעשה בכל יום דפרה בת שתי שנים יולדת וי"ל דודאי עתה נשתנה הטבע מכמו שהיה בדורות הראשונים כמו בעיטיתא דורדא דאמרי' פרק אלו טרפות (חולין דף מז. וש"נ) כל חיות בריאתא הכי היה להו אלמא גוייתא ליה להו ועתה היא בכל הבהמות שלנו": **מזמורא** יאמת. פי"ה שלא הוזכר שם האומר וקשה דהא כמה מזמורים יש ביולא בו ומזמור לתודה (תהלים ק) מזמור שיר ליום השבת (שם צב) שלא הוזכר שם האומרן וגרלה לפרש שקרא לו יאמת משום שלא הוזכר על מה נאמר אלא לכל שיר ומזמור לאמרו על התודה וכן מזמור שיר ליום השבת ואע"פ שיש יושב בסתר עליון (שם לא) אשרי האיש (שם א) ה' מלך גאות לבש (שם צג) שלא הוזכר על מה נאמר אלא לכל שיר ומזמור לאמרו על התודה וכן מזמור שיר ליום השבת ואע"פ שיש יושב בסתר עליון (שם לא) אשרי האיש (שם א) ה' מלך גאות לבש (שם צג) שלא הוזכר על מה נאמר מ"מ לא כתוב בהן "מזמור" למשה

יתרו לאחר מתן תורה הוה מאי איכא למימר אלא יתרו מישראל זבן ת"ש ויאמר שאול מעמלק הביאום אשר המל העם על מיטב הצאן והבקר (המשנים והברים ועל כל הצאן) למען זבוח לה' אלהיך מאי מיטב דמי מיטב ומ"ש מיטב כי היכי דליקפץ עליהן זבינא ת"ש ויאמר ארונה אל דוד יקח ויעל ארוני המלך (את) הטוב בעיניו (ואת) [ראה] הבקר לעולה והמוריגים וכלי הבקר לעצים אמר רב נחמן ארונה גר תושב היה מאי מוריגים אמר עולא מטה של טרביל מאי מטה של טרביל עיזא דקורקסא דדיישן אמר רב יוסף מאי קרא הנה שמתיך למורג חרוץ חדש בעל פיפיות תרוץ הרים ותדוק וגבעות כמוץ תשים מיתיבי ואת הפרות העלו עולה להי הוראת שעה היתה ה"ג מסתברא דאי לא תימא הכי עולה נקבה מי איכא ומאי קושיא דלמא בבמת יחיד וכדרב אדא בר אהבה דאמר רב אדא בר אהבה מנין לעולה נקבה שהיא כשרה בבמת יחיד שנאמר ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה ויעלהו וזכר משמע אמר רב נחמן בר יצחק ויעלה כתיב ר' יוחנן אמר גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים נעקרת בת ג' שנים אינה נעקרת איתיבית כל הני תיובתא שני לה פחותה מבת ג' שנים ת"ש ואת הפרות העלו עולה להי פחותה מבת שלש שנים מתקיף לה רב הונא בריה דרב נתן א"ל היינו ואת בניהם כלו בבית פחותה מבת ג' שנים (ופחותה מבת ג' שנים) מי קא ילדה (יתניא) פרה וחמור בת ג' ודאי לכהן מכאן ואילך ספק אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא: ויסרנה הפרות בדרך על דרך בית שמש וגו' מאי וישרנה א"ר יוחנן משום ר"מ שאמרו שירה (ג) ורב זוטרא בר טוביה אמר רב (שישרו) פניהם כנגד ארון ואמרו שירה ומאי שירה אמרו אר יוחנן משום ר"מ אז ישיר משה ובני (ג) ישראל ר' יוחנן דידיה אמר ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו [וגו'] ר"ש בן לקיש אמר מזמורא יתמא מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו ר' אלעזר אמר ה' מלך ירגזו עמים ר' שמואל בר נחמני אמר ה' מלך גאות לבש ר' יצחק נפחא אמר רוני רוני השיטה התנופפי ברוב הדרך המתרשמת בריקמי זהב המתוללה בדביר ארמון ומפוארה בעדי עדיים רב אשי מתני לה להא דר' יצחק (ג) אהא ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' ישראל מאי אמרו אמר ר' יצחק רוני רוני השיטה [וכו']

אמר רב כמאן קרו פרשא לספרא דביר מהבא ושם דביר לפנים קרית ספר (רב אשי) אמר כמאן קרו פרשא לנידה דשתנא מהבא כי דרך נשים לי וידום

דמי מיטב. למוכרן ולקנות בדמיהן בהמות מישראל להקריב: **וזבינא.** מכר: **מרוגא.** יבוסי היה בספר שמואל: **רפא פבקר לפולם.** אלמא הקריב דוד בהמת עובד כוכבים לקרבן: **גר פוסב.** שקיבל שבע מצות בני נח וסרי רביעה בכלל: **מורביל עיזא דקורקסא.** דף תורה אור גדול ועב מאד ורחב ומרוף בפנימות הרבה לרוחבו ממוקמת מסופת זו אצל זו ודשין בו תבואה שמעבירין עליו הבהמות והפנימות נכנסו בדיש והתבואה נתבטת: **לעורג מרוח.** מרוח בפנימות והן פיפיות: **פדוש סרים.** אלמא לדיש עבדי ליה: **ופא פפרות.** כאלו בית שמש משמתני פלגשים: **פוריפא שפפ.** מפני כס שנעשה על ידיהן שהביאו הארון מעצמן ואין איש מנהיגם ואת בניהם כלו בבית ולא נגע אחרי בניהם אלא אליהו ואמרו שירה כדלקמן: **דלמא בבמה יחיד.** שרי דהתם בבמת יחיד הואי, דבמה גדולה בעוב היתה בלותה שעה כשנלקח הארון ואחרב מקום שילה ובלו להן לעוב: **פלא פלב.** רחל ומניקה את בנה: **רבי יוחנן אמר.** הלי דקתני לעיל "נוקחין מהם לקרבן" לאו מלתא פשיטתא היא לכל בהמות: **פלא גבול יש לה פפוחה מבת ג' שנים נעקרת.** בהרבעת איש ונקחת מן העובד כוכבים דחיים עלה: **אבל בת שלש.** שוב אינה נעקרת וחייסינן לרביעה: **כל פני פיובפא.** דהני קראי דשרו בהמות עובד כוכבים להקרבה: **פרה וחמור כו'.** בבכורות (יב): תנן הלוקח בהמה מן הנכרי ואינו יודע אם כבר בכרה אם לאו מז בת שתה ודאי לכהן מלאן ואילך ספק, פרה וחמור בת שלש ודאי לכהן ולד ולשון שהלד ביד ישראל אם זכר הוא ודאי לכהן אם אינה יתירה בעת לידתה על בת שלש דודאי לא ילדה בבית נכרי: **מכלן ואילך.** אם יתירה על בת שלש היתה כשילדה בבית ישראל אי ולדה זה ספק בכור (ד) ואיכא למימר כבר בכרה בבית עובד כוכבים ואיכא למימר לא בכרה (ה) בבית העובד כוכבים וזה בכור שלה וירעה בכור זה עד שיסתאב שהרי אינו ראוי לקרבן שמת אין זה בכור ולאחר שיש בו מום יאכלנו בעליו ולא יתנו לכהן שבכור בעל מום מותר לזרים ואין בו אלא משום גזילת מתנות כהונה אפי' הוא ודאי וזהו ספק, הוה הכהן (מוציא מחבירו) ועליו הראיה שלא ילדה בבית העובד כוכבים וגבי ספק פטר חמור מפרים עליו טלה להטירו בהגאה דכתיב תפדה בשה ונתת לכהן (ה) בעצמו דאפילו ודאי פטר אין קדושה חלה על טלה הניתן אלא משום גזילת כהן יש לכהן שהוא ספק אפילו גזל ליכא דראיה על הכהן: **אלו בבים.** לשון בית הכלא (מלכים ג כב) ליתנה לאחריתא לשון מניעה כמו לא יכלה (ה) בא"ד ובעלה יעכב לעצמו:

הגהות הב"ח

(ה) גמ' וכו' ומקרא ל"ב ס"ל וכן אמר רב כו' שעקמו פניהם כו' (ג) שם מעה וכני ישראל. ל"ב ס"ל נאמר כלן הלך ונעו ונאמר לכלן כי גאה גאה: (ג) שם לא דר' יצחק נפחא אהא וכו' ר' יצחק נפחא דכתיב תפדה בשה רוני: (ד) רש"י ד"ה מכלן וכו' דאיכא למימר וכו' לא בכרה בבית כל"ל בבית כל"ל ותיב' זה נמחק: (ה) בא"ד ובעלה יעכב לעצמו:

רבינו חננאל

והא כתיב ויאמר ארונה אל דוד יקח ויעל ארוני המלך הטיב בעיניו ראה הבקר לעולה וגו'. אמר רב יוסף ארונה גר תושב היה. מאי מוריגים. אמר עולא מטה של טרביל. פי' ספה של טרביל. פי' היא עיזא דיקורקסא דדיישא דרשתא כדכתיב הנה שמתיך למורג חרוץ חדש וגו'. ת"ש ואת הפרות העלו עולה לה' וגו'. הרם הוראת שעה היתה. ואסקינא נקבה כשרה לעולה בבמת יחיד שנא' ויקח שמואל טלה חלב אחד ויעלהו עולה וגו'. והא ויעלהו זכר משמע. ויעלה כתיב חסר וא"ו. ר' יוחנן אמר גבול יש לה פחותה מבת ג' שנים ופחותה מבת ג' שנים אם רובעה נעקרת. ושובר כוכבים חס על בהמתו שלא תיעקר ואינו רובעה. אבל בת ג' שנים אינה נעקרת. וחייש לרביעה. איתיביה כל הני תיובתא ושני ליה התם בפחותה מבת ג' שנים ת"ש ואת הפרות העלו עולה לה' בפחותות מבנות ג' שנים. ומי מצית אמרת הכי והכתיב ואת בניהם כלו בבית: ירושלמי ג) והכתיב ויאמר שאול מעמלקי הביאום וגו'. אין למידין משאול דמר רש"י לקיש שאול נרופית של שקמה היה. כלומר לא היה נרופית של זית. ואי פחותה מבת שלש שנים מי ילדה. והתנן פרה וחמור בת ג' ודאי לכהן כלומר ודאי עדיין לא בכרה. אלא מחוורתא כדשנין מעיקרא הוראת שעה היתה: וישרנה הפרות בדרך. מאי וישרנה אמר רב שעקמו פניהם כלפי הארון ואמרו שירה. ואל תתמה שהרי אתון של בלעם דברה עמו. ר' יוחנן אמר משום ר' מאיר אמרו שירת משה אז ישיר משה וגו'. ור' יוחנן דידיה אמר ואמרתם ביום ההוא הודו לה' קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו. ריש לקיש אמר מזמורא יתמא ומאי ניהו מזמור שירו לה' שיר חדש כי נפלאות עשה. ואמאי קרי ליה מזמורא יתמא משום דלא כתיב ביה מזמור לתודה ולא מזמור שיר ולא כתיב ביה נמי מזמור לדוד. ר' אלעזר אמר ה' מלך ירגזו עמים. ר' שמואל בר נחמני אמר ה' מלך גאות לבש. ר' יצחק נפחא אמר רוני רוני שיטה פי' הארון שהוא עצי שטים התנופפי ברוב הדרך המתרשקה בריקמי זהב המתולולה בדבר וארמון. כי הארון היה נתון בדביר שבארמון. רב אשי מתני להא דר' יצחק נפחא אהא. ויהי בנסוע הארון ויאמר משה קומה ה' וגו'. וישראל מאי אמרו. אמר ר' יצחק נפחא רוני רוני שיטה כו'. אמר רבא כמאן קרו פרשא לבית הספר דביר מהבא ושם דביר לפנים קרית ספר: וקרו נמי לנדה דשתנא. כדכתיב דרך נשים לי. וידום

ג) מתיבת ירושלים עד גרוסות של זית כלה המקומות לכן אלו וישרנה הפרות

מבוא

"טוהו של ר' יוחנן לסתרה בדרך חש עצמת ברכה"

מבוא קושיות על ר' יוחנן

תשובות

נושא

טיבת הברות טבריאו ארון בהגיות חנגלה ליטראל מעקי הבלעתיתיה נגד מביאה מספר דעות על תוכן הטיבה טאמרו

מבנה

סוגיות טוגות טקטר בגיגין הוא טאות האמוראים המובכרים בגם (עי' לעיל כב. ד"ה ודיום ודה וירם)

מבנה

"כמאן קרו פרסאי..." ביאור טוגה מיום בדביר וארמון. כי הארון היה נתון בדביר 1- דביר (ספר) 2- דתנא (נדה)

גליון השי"ס גמ' כ"ג מסתברא. עי' תורי אבן כ"ה דף י ע"א ד"ה מגנ: שם גמ' יש לה. עי' לקמן דף מז ע"ב תוס' ד"ה כשנרבעו: